

Autor
#1 New York Times
bestsellerov
Štvorhodinový
pracovný týždeň
a Nástroje titánov

SILA MENTOROV

**STRUČNÉ RADY DO ŽIVOTA
OD NAJLEPŠÍCH NA SVETE**

TIMOTHY FERRISS

TATRAN

**SILA
MENTOROV**

SILA MENTOROV

**STRUČNÉ RADY DO ŽIVOTA
OD TÝCH NAJLEPŠÍCH**

TIM FERRISS

TATRAN

Z anglického originálu Timothy Ferriss: Tribe of mentors,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company, New York, USA 2017,
preložila Veronika Maťušová.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2018 ako 5179. publikácia a 154. zväzok edície LUK –
Knížnica svetových bestsellerov.

Vydanie I.

Prebal a väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval AldoDesign, Bratislava.

Zodpovedná redaktorka Daniela Šinková

Jazyková redaktorka Adriana Oravcová

Odborná konzultácia problematika športu Michal Králik

Technická redaktorka Eva Zdražilová

Sadzba RS servis, Bratislava

Vytlačili Těšínské papírny, s. r. o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre hodnotnejší život

TRIBE OF MENTORS, TOOLS OF TITANS, TIM FERRISS, TIMOTHY FERRISS, THE 4-HOUR,
THE 4-HOUR WORKWEEK, THE 4-HOUR BODY, THE 4-HOUR CHEF, SLOW-CARB DIET,
OTK, and 5-BULLET FRIDAY are trademarks or registered trademarks, and are used under license.

All rights reserved.

Published by special arrangement with Houghton Mifflin Harcourt Company.

Copyright © 2017 by Timothy Ferriss

Translation © Veronika Maťušová 2018

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2018

ISBN 978-80-222-0915-1

ODMIETNUTIE ZODPOVEDNOSTI VYDAVATEĽA

Táto kniha obsahuje množstvo názorov na rôzne témy súvisiace so zdravím a fyzickou i psychickou pohodou, a to vrátane názorov, odporúčaní a procedúr, ktoré môžu byť v prípade aplikovania bez náležitého lekárskeho dozoru riskantné či ilegálne. Názory odrážajú výskum a nápady autora alebo ľudí, ktorých názory autor prezentuje. Nemajú však nahradiť služby kvalifikovaného zdravotníckeho pracovníka. Akékoľvek rozhodnutie o stravovaní, liekoch alebo tréningovom režime musí byť najprv prekonzultované so zdravotníckym pracovníkom. Autor a vydavateľ odmietajú zodpovednosť za akékoľvek negatívne účinky priamo či nepriamo vyplývajúce z informácií uvedených v tejto knihe.

ODMIETNUTIE ZODPOVEDNOSTI AUTORA

Len nerobte hlúposti. Nezabite sa. Asi by vás to nepotešilo. A ani mňa. Kým sa rozhodnete vyskúšať odporúčania uvedené v mojej knihe, poraďte sa s lekárom, právnikom a odborníkom na zdravý rozum.

Všetkým svojim „spolupútnikom“ – bojujte za dobro v tomto svete a dokážte ho vidieť aj sami v sebe.

A pamätajte:

„Čo hľadáš, hľadá teba.“

RÚMÍ

OBSAH

Úvod 12

Samin Nosratová 25
Steven Pressfield 29
Susan Cainová 34
Kyle Maynard 38
Terry Crews 43
Debbie Millmanová 47
Naval Ravikant 53
Matt Ridley 56
Bozoma Saint Johnová 58
Tim Urban 61
Janna Levinová 69
Ayaan Hirsi Aliová 72
Graham Duncan 75
Mike Maples Jr. 82
Soman Chainani 87
Dita Von Teese 92
Jesse Williams 96
Dustin Moskovitz 99
Richa Chadha 101
Max Levchin 108
Neil Strauss 112
Veronica Belmont 116
Patton Oswalt 120

Lewis Cantley 123
Jerzy Gregorek 128
Aniela Gregoreková 135
Amelia Boonová 141
Joel McHale 145
Ben Stiller 148
Anna Holmesová 153
Andrew Ross Sorkin 156
Joseph Gordon-Levitt 158

Ako povedať nie:

Wendy MacNaughtonová 162

Vitalik Buterin 164
Rabín Lord Jonathan Sacks 168
Julia Galefová 173
Turia Pittová 177
Annie Dukeová 180
Jimmy Fallon 183
Esther Perelová 196
Maria Šarapovová 189
Adam Robinson 192
Josh Waitzkin 201
Ann Miuraová-Koová 204
Jason Fried 208
Arianna Huffingtonová 216

Gary Vaynerchuk 220
Tim O'Reilly 224
Tom Peters 230
Bear Grylls 234
Brené Brownová 237
Leo Babauta 241
Mike D 244
Esther Dysonová 248
Kevin Kelly 251
Ashton Kutcher 255
Brandon Stanton 259
Jérôme Jarre 261
Fedor Holz 269
Eric Ripert 272
Sharon Salzbergová 276
Franklin Leonard 280
Peter Guber 283
Greg Norman 286
Daniel Ek 289
Strauss Zelnick 291
Steve Jurvetson 295
Tony Hawk 299
Liv Boereeová 301
Annie Mist
 Pórisdóttirová 305
Mark Bell 309
Ed Coan 312
Ray Dalio 319
Jacqueline Novogratzová 321
Brian Koppelman 325
Stewart Brand 328

Sarah Elizabeth Lewisová 332
Gabor Maté 336
Steve Case 341
Linda Rottenbergová 344
Tommy Vietor 347
Larry King 351
Muna Abusulaymanová 355
Sam Harris 358
Maurice Ashley 361

Ako povedať nie: Danny Meyer 3064

John Arnold 366
Mr. Money Mustache 369
David Lynch 369
Nick Szabo 375
Jon Call 378
Dara Torresová 383
Dan Gable 385
Caroline Paulová 388
Darren Aronofsky 391
Evan Williams 393
Bram Cohen 396
Chris Anderson 399
Neil Gaiman 401
Michael Gervais 403
Temple Grandinová 407
Kelly Slater 410
Katrín Tanja
 Dávidsdóttirová 412
Mathew Fraser 416

Adam Fisher 419
Aisha Tylerová 422
Laura R. Walkerová 427
Terry Laughlin 430
Marc Benioff 435
Marie Forleo 440
Drew Houston 444
Scott Belsky 448
Tim McGraw 453
Muneeb Ali 456

Ako povedať nie: Neal Stephenson 458

Craig Newmark 460
Steven Pinker 463
Gretchen Rubinová 466
Whitney Cummings 468
Rick Rubin 473
Ryan Shea 478
Ben Silbermann 478
Vlad Zamfir 485
Zooko Wilcox 489

Stephanie McMahonová 492
Peter Attia 497
Steve Aoki 502
Jim Loehr 508
Daniel Negreanu 513
Jocko Willink 517
Robert Rodriguez 522
Kristen Ulmerová 527
Yuval Noah Harari 535

Zopár myšlienok na záver 542

Odporúčané zdroje 553

25 najobľúbenejších epizód relácie
Tim Ferriss Show 555

Rozšírené rozhovory 559

Index mentorov 561

Index otázok 563

Vytvorte si vlastný index 569

Podakovanie 575

ÚVOD

„Skutočná cesta objavov nespočíva v hľadaní nových krajín, ale vo videní novými očami.“

MARCEL PROUST

„Albert zafučal. ‚Vieš, čo sa stane s mládencami, ktorí sa stále vypyťujú?‘

Mort chvíľu uvažoval.

‚Nie,‘ priznal napokon. ‚Čo také?‘

Nastalo ticho.

Potom sa Albert vystrel a prehovoril: ‚Nech ma porantá, ak viem.

Asi im niekto odpovie a tak im treba.‘“

TERRY PRATCHETT, MORT

Ak mienim vysvetliť, *prečo* som napísal túto knihu, musím najprv začať tým, *kedy* som ju napísal.

Rok dvetisíc sedemnást bol pre mňa neobvyklý. Prvých šesť mesiacov sa vlieklo a potom som v priebehu niekoľkých týždňov oslávil štyridsiatku, moja prvá kniha (*Štvorhodinový pracovný týždeň*) oslávila desiate výročie, viacero ľudí z okruhu mojich priateľov zomrelo a ja som sa postavil na pódium vysvetľovať, ako som sa na vysokej len tesne vyhol spáchaniu samovraždy.*

Popravde, nikdy som neveril, že sa dožijem štyridsiatky. Moju prvú knihu vydavateľia odmietli dvadsaťsedem ráz. To, čo sa mi podarilo, sa podariť vlastne *nemalo*, takže som si na narodeniny uvedomil, že po štyridsiatke už nemám nijaký plán.

Ako sa často stáva na rázcestiach – pri promócii, kríze po škole, kríze stredného veku, keď deti odchádzajú z domu, pri odchode na dôchodok –, na povrch sa začali vynárať otázky.

Boli moje ciele moje vlastné alebo som si jednoducho myslel, že toto by som mal chcieť?

Kolko som toho v živote zmeškal, lebo som plánoval priveľa alebo primálo?

Ako mám byť k sebe milší?

Ako mám odmietnuť balast a prijať dobrodružstvo, po ktorom túžim?

Ako najlepšie zhodnotiť svoj život, priority, pohľad na svet, miesto vo svete a životnú dráhu?

Toľko vecí! Všetko!

Raz ráno som si všetky otázky zapísal tak, ako mi napadli, a dúfal som v záblesk pochopenia. Namiesto toho ma zaliala vlna nervozity. Zoznam bol zdrvivý. Uvedomil som si, že som zadržal dych, a odtrhol som oči od papiera. Potom som spravil to, čo robievam často – či už ide o obchodné rozhodnutie, súkromné vzťahy alebo niečo iné. Položil som si otázku, ktorá pomáha odpovedať na mnohé iné...

Ako by to vyzeralo, keby to bolo jednoduché?

„To“ v tomto prípade môže znamenať čokoľvek. V to ráno išlo o odpoveď na dlhý nákupný zoznam závažných otázok.

Ako by to vyzeralo, keby to bolo jednoduché? je veľmi pekná a klamlivo špekulatívna otázka. Lahko sami seba presvedčíte, že všetko musí byť ťažké a ak nejdete na hranicu, nesnažte sa dosť. Takto si hľadáme cestu najväčšieho odporu a často si pri tom vytvárame zbytočné ťažkosti.

Čo sa však stane, ak budeme riešiť úlohy s eleganciou a nie pod tlakom? Niekedy

* tim.blog/ted

dosiahneme neuveriteľné výsledky, keď robíme veci s ľahkosťou a nie, keď to silíme. Niekedy problém „vyriešime“ tým, že sa naň pozrieme z celkom inej perspektívy.

A v to ráno, keď som si do denníka rozvádzal túto otázku – *Ako by to vyzeralo, keby to bolo jednoduché?* –, mi v hlave skrsol nápad. Deväťdesiatdeväť percent stránky sa nedalo použiť, ale našiel som jedno zrnko možnosti...

Čo keby som zhromaždil kmeň mentorov, ktorí by mi pomohli?

Konkrétnejšie, čo keby som oslovil viac ako sto geniálnych ľudí a opýtal sa ich rovnaké otázky, aké si kladiem sám? Alebo ich nejako presvedčil, aby ma správne nasmerovali?

Fungovalo by to? Nemal som ani tušenia, ale vedel som jedno: Ak to nepôjde poľahky, stále mám v zálohe hľadanie ihly v kope sena. Ak hľadáte bolesť, určite ju nájdete.

Prečo teda nevenovať jeden týždeň testovaniu cesty najmenšieho odporu?

A tak sa to začalo. Najprv som spísal zoznam respondentov snov, ktorý zaplnil jednu stranu a rýchlo sa rozrástol na desať. Musel to byť zoznam bez obmedzení, nikto nebol priveľmi slávny, priveľmi nedostupný, priveľmi nedosiahnuteľný. Dostal by som sa k dalajlámovi? K neuveriteľnej Temple Grandinovej? K svojej osobnej bielej veľrybe, spisovateľovi Neilovi Gaimanovi? Alebo Ayaan Hirsi Aliovej? Spísal som ten najodvážnejší, najeklektickejší, najnezvyčajnejší zoznam, aký som vedel. Ďalej som potreboval vytvoriť podnet, ktorý ľudí povzbudí k odpovedi, takže som zapracoval na zmluve na knihu. „Budete v mojej knihe“ by už mohlo zafungovať. Od začiatku som vydavateľovi vravel, že to možno fungovať *nebude*, a ak sa tak stane, vrátim mu preddavok.

Potom som sa odušu pustil do propagovania svojej myšlienky.

Poslal som súbor jedenástich otázok niektorým z najúspešnejších, veľmi rôznorodých a najznámejších ľudí na svete s dodatkom „Odpovedzte na tri až päť otázok, ktoré sa Vám páčia najviac... alebo na viac, ak sa Vám bude chcieť.“

Desiatky ráz som stlačil „Odoslať“ a potom som si so zatajeným dychom založil ruky na svojej vzrušenej spisovateľovej hrudi, na čo mi vesmír odpovedal... tichom.

Trapas.

Dvanásť až dvadsaťštyri hodín nič. Nepohla sa ani živá duša, ani myška. A potom sa v éteri zjavil potôčik. Zaujatý šepot a zopár objasňujúcich otázok. Nasledovalo niekoľko zdvorilých odmietnutí a po nich sa rozpútal príval.

Takmer všetci, ktorých som oslovil, sú nepredstaviteľne zaneprázdnení, a očakával som, že prinajlepšom dostanem krátke, narýchlo naškriabané odpovede od niekoľkých z nich. Namiesto toho sa mi vrátili tie najpremyslenejšie odpovede, aké som

kedy zažil, či už na papieri, osobne alebo inak. Napokon som zhromaždil viac ako sto respondentov.

Iste, „ľahká“ cesta si vyžiadala tisícky vymenených emailov a správ na Twitteri, stovky telefonátov, množstvo maratónov za písacím stolom na bežiacom páse a viac než len pár fliaš vína pri písaní neskoro v noci, ale... zabralo to. Zabralo to *vždy*? Nie. Nedostal som sa k dalajlámovi (tentokrát) a aspoň polovica ľudí na mojom zozname neodpovedala alebo odmietla. Fungovalo to však *dostatočne*, a o to ide.

Keď už moje oslovenie zabralo, najťažšiu robotu odkrútili otázky.

Osem z nich boli vyladené „rýchlopalné“ otázky z môjho podcastu *Šou Tima Ferrissa*, prvej internetovej relácie s rozhovormi orientovanými na podnikanie, ktorý presiahol dvesto miliónov stiahnutí. Zdokonalil som ich počas viac ako tristo rozhovorov s hosťami, ako napríklad s hercom a hudobníkom Jamiem Foxxom, generálom Stanleyom McChrystalom či spisovateľkou Mariou Popovou. Vedel som, že fungujú, že sa respondentom vo všeobecnosti páčia a že mi môžu pomôcť v mojom vlastnom živote.

Zvyšné tri otázky boli nové a dúfal som, že mi pomôžu vyriešiť moje najchronickejšie problémy. Kým som ich pustil do sveta, testoval som, preveroval a cizeloval ich s priateľmi, ktorí sú umelcami svetového formátu.

Čím som starší, tým viac času venujem – prepočítané na percentá dňa – tvorbe lepších otázok. Podľa mojej skúsenosti stoja za nárastom výsledkov z jedna na desať, z desať na sto a zo sto na tisíc (keď sa šťastena naozaj usmeje) práve lepšie otázky. Platí výrok Johna Deweyho, že „dobré položená otázka je polovicou riešenia“.

Život trestá neurčité želanie a odmieňa špecifickú prosbu. Koniec koncov, vedomé premýšľanie je z väčšej časti pýtanie sa a odpovedanie si vo vlastnej hlave. Ak si chcete privodiť zmätok a zármutok, pýtajte sa neurčité otázky. Ak chcete získať nezvyčajnú jasnosť a výsledky, pýtajte sa nezvyčajne jasné otázky.

Našťastie ide o zručnosť, ktorú môžete rozvíjať. Nijaká kniha vám neposkytne všetky odpovede, ale táto vás možno naučí, ako klásť lepšie otázky. Milan Kundera, autor *Neznesiteľnej ľahkosti bytia*, povedal: „Ľudská hlúposť je spôsobená tým, že ľudia majú odpoveď na všetko. Múdrosť románu spočíva v tom, že má otázku na všetko.“ Nahraďte slovo „román“ slovom „ostrieľaný študent“ a dostanete moju životnú filozofiu. Často medzi vami a tým, čo chcete, stojí len lepší súbor otázok.

Jedenásť otázok, ktoré som zvolil pre túto knihu, nájdete nižšie. Je dôležité prečítať si všetky vcelku aj s vysvetleniami, keďže vo zvyšku knihy ich skracujem. Osobitná vďaka patrí Brianovi Koppelmanovi, Amelii Boonovej, Chasovi Jarvisovi, Navalovi Ravikantovi a ďalším za ich ohromne nápomocnú spätnú väzbu.

Pozrime sa najprv zbežne na našich jedenásť otázok. Niektoré z nich sa na prvý pohľad môžu zdať otrepané alebo zbytočné... Ale pozor! Veci nie sú vždy také, akými sa zdajú.

1. Ktorú knihu (alebo knihy) najčastejšie dávate do daru iným a prečo? Alebo ktoré knihy (jedna až tri) významne ovplyvnili váš život?
2. Aká kúpa do 100 dolárov najpozitívnejšie ovplyvnila váš život za posledných šesť mesiacov (alebo odkedy si pamätáte)? Moji čitatelia zbožňujú presné informácie ako značka a model, kde ste tú-ktorú vec našli atď.
3. Ako vám neúspech alebo zdanlivý neúspech pomohol k neskoršiemu úspechu? Máte svoj „oblúbený neúspech“?
4. Ak by ste mohli kdekoľvek postaviť gigantický billboard s akýmkoľvek nápisom – metaforicky povedané vyslať odkaz miliónom alebo miliardám ľudí –, čo by na ňom stálo a prečo? Môže to byť pár slov alebo celý odsek. (Ak vám to pomôže, môže ísť o výrok niekoho iného: Máte výroky, na ktoré často myslíte alebo podľa ktorých žijete?)
5. Aká bola najlepšia alebo najhodnotnejšia investícia, ktorú ste v živote spravili? (Môže ísť o investovanie peňazí, času, energie atď.)
6. Aký nezvyčajný zvyk alebo absurdnú vec zbožňujete?
7. Aké nové presvedčenie, správanie alebo zvyk vám najviac zlepšili život za posledných päť rokov?
8. Akú radu by ste dali šikovnému, motivovanému vysokoškolákovi, ktorý čoskoro vstúpi do „skutočného sveta“? Akú radu by mal ignorovať?
9. Aké zlé odporúčania počúvate vo svojej profesii alebo oblasti svojej expertízy?
10. Čo sa vám za posledných päť rokov podarilo častejšie odmietiť (rozptýlenie, pozvania atď.)? Aké nové poznatky alebo prístupy vám v tom pomohli? Nejaké ďalšie tipy?
11. Čo robíte, keď je toho na vás priveľa alebo sa cítite nesústredený? (Ak vám to pomôže: Aké otázky si kladiete?)

Teraz sa pozrime na každú osobitne a ja vysvetlím, prečo, zdá sa, fungujú. Možno sa pýtate: „Prečo ma to má zaujímať? Nerobím rozhovory.“ Odpovedám jednoducho: ak si chcete vybudovať (alebo udržať) sieť kontaktov na svetovej úrovni, musíte komunikovať spôsobom, ktorý to umožňuje. Všetky tieto body vám v tom pomôžu.

Napríklad, strávil som niekoľko týždňov testovaním poradia otázok, aby som dosiahol optimálne výsledky. Pre mňa je tajnou prísadou správna postupnosť, či už sa snažíte naučiť nový jazyk za osem až dvanásť týždňov,* prekonať celoživotný strach z plávania,** alebo sa ponoriť do mozgu potenciálneho mentora pri káve. Dobré otázky v zlom poradí prinesú zlé odpovede. Naopak, ak si dáte pozor na správnu postupnosť, môžete skórovať vysoko nad svojou váhovou kategóriou, keďže väčšina ľudí to nerobí.

Napríklad: Otázka s bilbordom je jedna z najobľúbenejších u poslucháčov a hostí môjho podcastu, ale je náročná. Zarazí alebo vydesí veľa ľudí. Nechcel som odstrašiť zaneprázdnených ľudí, ktorí by sa mohli uchýliť k stručnému „Prepáč, Tim. Teraz na také niečo nemám čas.“ Čo teda s tým? Ľahké – najprv ich nechám rozohriať sa pri jednoduchších otázkach (napr. najčastejšie darované knihy, nákup do 100 \$), ktoré sú menej abstraktné, konkrétnejšie.

Moje vysvetlenia sú ku koncu kratšie, keďže mnohé body platia pre všetky otázky alebo sa ich dotýkajú.

1. Ktorú knihu (alebo knihy) najčastejšie dávate do daru iným a prečo? Alebo ktoré knihy (jedna až tri) významne ovplyvnili váš život?

„Aká je vaša obľúbená kniha?“ znie ako dobrá otázka. Nevinná, jednoduchá. V skutočnosti je otrasná. Ľudia, s ktorými robím rozhovory, prečítali stovky či tisíce kníh, takže je to pre nich náročná otázka a právom sa zdráhajú vybrať si jednu „obľúbenú“, pretože ich neskôr budú citovať a spomínať v článkoch, na Wikipédii a podobne. „Najčastejšie darovaná“ predstavuje menšie riziko, jednoduchšie pátranie v mysli (ľahšie sa to pamätá) a môže prospieť širšiemu spektru ľudí, čo idiosynkratické „obľúbená“ nedokáže.

Pre zvedavých a netrpezlivých uvádzam niekoľko kníh (z mnohých), ktoré sa často spomínali:

Hľadanie zmyslu života od Viktora E. Frankla

* Pozri *Štvorhodinový šéfkuchár*

** tim.blog/swimming

The Rational Optimist (Racionálny optimista) od Matta Ridleyho
The Better Angels of Our Nature (Lepší anjeli našej povahy) od Stevena Pinkera
Sapiens od Yuvala Noaha Harariho
Poor Charlie's Almanack (Almanach chudáka Charlieho) od Charlieho Mungera

Ak si chcete prezrieť *všetky* odporúčané knihy na jednom mieste, vrátane zoznamu dvadsiatich najčastejšie odporúčaných z tejto knihy aj z *Nástrojov titanov*, všetky dobroty nájdete na tim.blog/booklist.

2. Aká kúpa do 100 dolárov najpozitívnejšie ovplyvnila váš život za posledných šesť mesiacov (alebo odkedy si pamätáte)? Moji čitatelia zbožňujú presné informácie ako značka a model, kde ste tú-ktorú vec našli atď.

Táto možno znie zbytočne, ale nie je. Poskytuje zaneprázdneným respondentom jednoduchý vstupný bod a zároveň čitateľom ukáže niečo, čo môžu okamžite využiť. Hlbšie otázky podnecujú hlbavejšie odpovede, ale hĺbka je vlákniou poznania – treba ju poriadne stráviť. Ak sa ľudstvo (vrátane vás) chce posúvať dopredu, potrebuje krátkodobé odmeny. V tejto knihe to zvládam vďaka otázkam, ktoré poskytujú hmatateľné, jednoduché a často vtipné odpovede – Scoobyho sušienky pre vašu ťažko pracujúcu dušičku. Pred dvíhaním ťažkej váhy sú dôležité prestávky na vydýchnutie.

3. Ako vám neúspech alebo zdanlivý neúspech pomohol k neskoršiemu úspechu? Máte svoj „oblúbený neúspech“?

Táto otázka je pre mňa obzvlášť dôležitá. Ako som napísal v *Nástrojoch titanov*:

Vzory, ktoré obdivujete (idoly, ikony, velikáni, miliardári a pod.) nie sú superhrdinami – v skutočnosti majú plno nedostatkov, ale naučili sa vyťažiť maximum z jednej či dvoch silných stránok. Ľudia majú ďaleko od dokonalosti. „Úspech“ neprichádza preto, že nemáte žiadne slabé stránky, ale preto, že ste objavili svoje výnimočné silné stránky a zamerali sa na budovanie návykov na ich základe.... Všetci navôkol zvädzajú bitky, o ktorých vôbec nič neviete. Ani hrdinovia v tejto knihe to nemajú jednoduché. Nikto to nemá jednoduché.

4. Ak by ste mohli kdekolvek postaviť gigantický billboard s akýmkoľvek nápisom – metaforicky

povedané, vyslať odkaz miliónom alebo miliardám ľudí – čo by na ňom stálo a prečo? Môže to byť pár slov alebo celý odsek. (Ak vám to pomôže, môže ísť o výrok niekoho iného: Máte výroky, na ktoré často myslíte alebo podľa ktorých žijete?)

Nepotrebuje vysvetlenie, takže komentár preskočím. Pre nádejných autorov rozhovorov však spomeniem, že časť „Ak vám to pomôže...“ je často kľúčom k tomu, aby ste získali dobré odpovede.

5. Aká bola najlepšia alebo najhodnotnejšia investícia, ktorú ste v živote spravili? (Môže ísť o investovanie peňazí, času, energie atď.)

Takisto netreba vysvetľovať... aspoň to tak pôsobí. Pri otázkach ako táto a nasledujúca sa mi osvedčilo ukázať respondentom modelovú odpoveď. Pri živom rozhovore tým získajú čas na rozmyslenie a v texte im to poskytnú šablónu. V tejto otázke som napríklad každému ponúkol nasledovné:

PRÍKLAD ODPOVEDE od Amelie Boonovej, jednej z najlepších vytrvalostných atlétok sveta, sponzorovanej známymi značkami, štvornásobnej svetovej šampiónky v prekážkovom behu:

„V roku 2011 som zacvakala 450 dolárov za štartovné v pretekoch World's Toughest Mudder, celkom novom 24-hodinovom prekážkovom behu. Keďže som mala na krku dlžobu zo štúdia práva, bol to pre mňa veľký výdavok a vlastne som si ani nemyslela, že by som tie preteky mohla dokončiť, a už vôbec nie pomýšľať na umiestnenie. Napokon som ich však dokončila ako jedna z jedenástich (z tisícky účastníkov), čo zmenilo priebeh môjho života a viedlo k mojej kariére v prekážkovom behu a k viacerým svetovým šampionátom. Keby som nevysolila tie prachy za štartovné, nič z toho by sa nestalo.“

6. Aký nezvyčajný zvyk alebo absurdnú vec zbožňujete?

Prvýkrát sa ma na toto spýtal môj kamarát Chris Young, vedec, spoluautor knihy *Modernist Cuisine (Modernistická kuchyňa)* a generálny riaditeľ platformy ChefSteps (vyhľadajte si „Joule sous vide“). Pred odpoveďou, sedel som vtedy na pódiu radnice v Seattli, som povedal: „Páni... to je výborná otázka. Ukradnem si ju.“ Aj som to spravil. Táto otázka má hlbšie dôsledky, ako by ste čakali. Odpovede dokazujú niekoľko užitočných vecí: 1) Každý je bláznivý, takže v tom nie ste sami. 2) Ak hľadáte nové obsedantno-kompulzívne prejavy, moji respondenti vám v tom s radosťou po-